

задоволення потреб споживача і забезпечення досягнення поставлених цілей керівництва готелю.

Роль маркетингу полягає в тому, щоб привести діяльність готельного бізнесу у відповідність із попитом, а зусилля маркетингового відділу спрямовані на створення такого готельного продукту, що відповідає сучасному попиту. Спеціалісти готельного маркетингу повинні мати серйозні фундаментальні знання в області сучасного готельного маркетингу. Вони мають знати складну і багатофункціональну структуру готельного бізнесу, основні цілі і види діяльності в цій сфері, оскільки готель впливає на різні непов'язані між собою сектори сучасного господарства, які в підсумку виконують єдине завдання – задоволення потреб споживачів для відпочинку та відновлення сил.

Список використаних джерел:

1. Архіпов В.В. Організація ресторанного господарства / В.В. Архіпов, – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 280 с.
2. Архіпов В.В. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства / В.В. Архіпов, В.А. Русавська. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 342 с.
3. Спиридонова І. Організація рекламної кампанії. Л.: «Прогрес». - 2003.
4. Хапенков В.М., Сагінова Федюніна О.В., Д.В. Організація рекламної діяльності .. - 2-е вид., Стер. - М.: Видавничий центр «Академія» .- 2006.
5. Шок Патті Д., Боуен Джон. Маркетинг у ресторанному бізнесі. - М.: Ресторанні відомості, 2005. - 234 с.
6. Солдатенков Д.В. Сучасний ресторан: нові формати. - Л.: Ресторанні відомості, 2006. - 144 с.

Брудкова Н., магістрант ПВНЗ
«Київський університет культури»,
м. Київ

Пінчук А.С., к.е.н., доцент кафедри
ГРіТБ ВП «МФ КНУКіМ», м.
Миколаїв

САНАЦІЯ В БІЗНЕСІ: ЯК «ВИЖИТИ» В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Кризовий стан економіки в Україні – не новина. Вітчизняні підприємства повинні знаходити шляхи виживання за наявних умов господарювання а також передбачати їх майбутній стан і бути готовими до нього. Також негативний вплив на діяльність фірм має непостійність

законодавчо – нормативних актів, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання. З іншого боку, глобалізація економічних процесів зумовлює різке підвищення вимог насамперед до якості продукції та послуг, а також до організації виробництва, кадрової політики та взаємовідносин із податковою, банківською, бюджетною системами та до загального фінансового стану підприємства. Всі ці чинники змушують вітчизняні фірми до активних пошуків методів покращення ведення бізнесу та його оздоровлення. Тому доречним буде дослідження методів оздоровлення діяльності підприємства.

Постановка проблеми. За даними Фонду "Ефективне управління", 42% від загальної вартості бізнесу в Україні витрачається на процедури, пов'язані з банкрутством. В той час як європейські господарюючі суб'єкти втрачають 8%, а бізнес Східної Європи та Азії – 13%. в середньому вдається відшкодувати лише близько 9% вимог кредиторів, в той час як цей середній показник у розвинутих європейських країнах становить 67%, у державах Східної Європи та Азії – 28%. Також прикро й те, що в основному всі процедури банкрутства приводять до ліквідації компаній–боржників, а не відновленню їх платоспроможності – менше 10% справ закінчуються відновленням. Для порівняння, в інших державах цей показник складає 60-85% [4].

Під фінансовою кризою розуміють фазу розбалансованої діяльності підприємства та обмежених можливостей впливу його керівництва на фінансові відносини, що виникають на цьому підприємстві [3].

На кризовий стан підприємства впливають багато чинників, які в загальному поділяють на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх відносять спад обсягів виробництва ВВП, зниження рівня реальних доходів населення, ріст інфляційних процесів, нестабільність валютного та фондового ринків, політичного стану держави тощо. До внутрішніх – нестача обігових коштів, висока частка постійних витрат, висока частка короткотермінових джерел залучення ресурсів та капіталу, неефективний фінансовий менеджмент, нестача обігових коштів, зростання дебіторської заборгованості, високий рівень зношеності основних засобів тощо. В Україні, на відміну від світових показників, до кризового стану підприємств в основному впливають зовнішні чинники, що, в основному, залежать від функціонування держави та її інститутів. Так, для прикладу, темпи приросту ВВП у 2016 році становили 102,1 %, у той час як у 2009 році він знаходився на позначці 112,1 %; рівень інфляції зріс із 112,6 % у 2010 році до 122,3% у 2016 році; а реальні доходи населення України знизилися на 29,5% з 2009 до 2016 року. Протягом 2016–2017 років

кількість судових справ, що стосуються визнання боржника банкрутом, зросла втричі. Слід зазначити, що 2017 року сферою діяльності суб'єктів господарювання, щодо яких було порушено справу про банкрутство, були різні галузі народного господарства, але в 2009 р. простежується чітка тенденція збільшення кількості підприємств боржників (банкрутів), що діють у сфері будівництва [6].

Звідси можна зробити висновок, що на покращення становища із банкрутством підприємств в Україні основний вплив має держава і встановлення політики підтримки підприємств в кризовому становищі та проведення санації дасть змогу відновити розвиток малого та середнього бізнесу. Станом на початок 2010 року загальна кількість підприємств, які перебувають у процедурах банкрутства, становила 14 642, що на 6% більше, ніж у 2007 році, та на 29,6 % – ніж у 2006 році. Із 502 справ про банкрутство підприємств, припинених у 2009 році, 452 підприємства було ліквідовано. І лише 9 підприємств застосували санацію [6]. Для порівняння, в розвинутих країнах частка реорганізацій значно вища (США – 28 %, Англія – 14 %, Франція – 20 %)[4].

Санація – система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнання боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово – господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно – правової та виробничої структури боржника [2].

В Україні санаційні заходи вважаються неефективними. Це спричинено, насамперед, недосконалою законодавчою базою визначення кризового стану підприємства та проведення його оздоровлення. Відсутнім є дієвий механізм реструктуризації заборгованості, немає розробленого чіткого механізму обміну боргів на акції чи частки в статутному капіталі. Механізм банкрутства в Україні має такі етапи: 1 – розгляд на судочинному рівні справи про банкрутство, 2 – розпорядження майном. Призначається розпорядник майна. 3 – укладання мирової угоди, яка дає можливість підприємству провести оздоровлення діяльності, або ліквідація фірми. 4 – у разі надання підприємству можливості проведення санації, призначається керуючий санацією. 5 етап – відновлення платоспроможності. Для порівняння, в Німеччині даний механізм має вигляд:

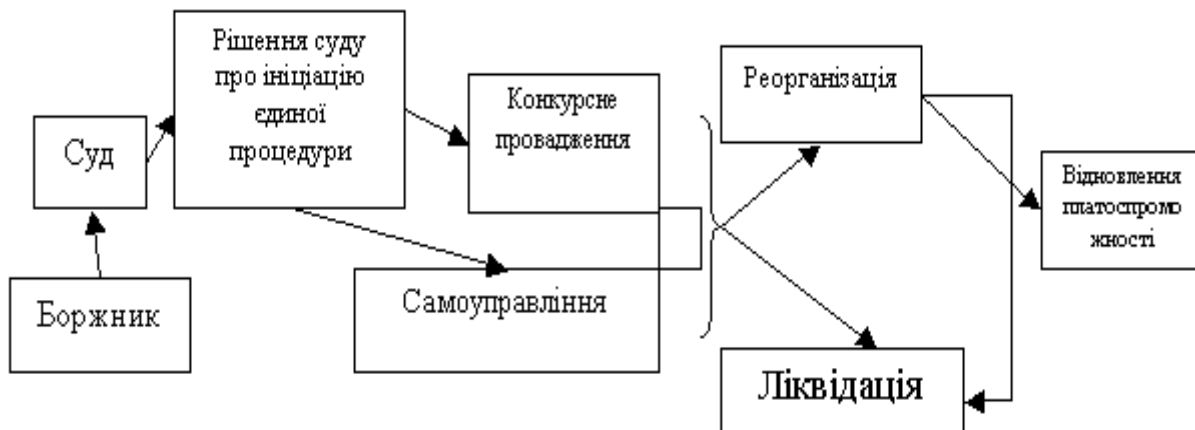

Рис. 1. Схеми процесу банкрутства в Німеччині [2]

Банкрутство у Німеччині, згідно законодавства, починається з єдиної процедури Insolvenzverfahren (1), яка потім трансформується в реорганізаційну або ліквідаційну. Основна увага приділяється захисту інтересів кредиторів, і боржник практично не має можливості використати початок процедури банкрутства для своєї вигоди. В Німеччині створено сприятливіші умови для виходу підприємства з кризи: надається спроба самостійної реорганізації підприємства (самоуправління).

Таблиця 1

Напрямки впливу держави на зменшення випадків банкрутства підприємств

Напрямок заходів	Фіскально – бюджетна політика	Адміністративні заходи
1	формування державних фондів підтримки неплатоспроможних фірм	впровадження системи контролю за виконанням планів підвищення платоспроможності
2	залучення інвестиційних ресурсів на основі державного гарантування	розвиток системи інформаційної підтримки підприємств, що перебувають у стані оздоровлення

Складено на основі матеріалів, поданих у джерелі [2]

Що ж до діяльності фірми в умовах кризового становища, слід звернути увагу на наступні напрямки діяльності:

- інжиніринг та реінжиніринг;
- ризик – менеджмент;
- розроблення механізмів погашення боргів з розстрочкою (укладання мирових угод з гарантіями для кредиторів, випуск боргових цінних паперів, перенесення боргових зобов'язань на інше підприємство, яке бере участь у санації підприємства у кризовому стані);
- зменшення обсягів дебіторської заборгованості;
- налагодження стабільної роботи підприємства за рахунок пошуку нових постачальників, укладання нових угод про поставку та забезпечення ресурсами тощо.

Отже, ми дійшли висновку про те, що сучасна динаміка банкрутства підприємств в Україні набуває зростаючих темпів. На таку тенденцію мають вплив, в основному, зовнішні чинники діяльності підприємств. Тому, в умовах кризового становища, суб'єктам господарювання необхідно проводити вищенаведені форми санаційних заходів задля уникнення банкрутства. Проте, на нашу думку, оздоровлення не може бути ефективно проведеним без втручання держави. Такий аспект є основною проблемою подолання кризового становища як фірм малого та середнього бізнесу в Україні, так і економічного стану держави в цілому.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» із змінами та доповненнями, введений в дію Постановою ВР N 2344-ХІІ (2344-12) від 14.05.92, ВВР, 1992, N 31, ст.441
2. Санація підприємств : організаційно – економічний механізм: монографія/ Т. М. Білоконь, Л.М. Несен. – Вінниця : ВНТУ, 2010р, 152 С.
3. Дубровик А., Регресивне банкрутство / День, 24. 03. 2010
4. Карпунь І.Н. Санація підприємств в системі антикризового управління підприємством [www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlca/Ekon/2009_3/49.pdf]